

28. březen – Den učitelů

Jan Amos Komenský (28. 3. 1592 – 15. 11. 1670)

Jan Amos Komenský se narodil 28. března 1592 pravděpodobně v Nivnici u Uherského Brodu.

Významný český spisovatel, humanista, filosof, teolog a zakladatel moderní pedagogiky.

Poslední biskup Jednoty bratrské a politický mluvčí české protikatolické emigrace.

Studoval na německých protestantských univerzitách (Herborn, Heidelberg), později učil v Přerově a byl duchovním správcem ve Fulneku.

Po bitvě na Bílé hoře (1620) se musel skrývat,

roku 1628 opustil vlast a usadil se v polském středisku Jednoty bratrské v Lešně. Podnikl několik cest do Anglie, Švédska a Uher, kde uplatňoval své pokrokové pedagogické názory (proto je nazýván Učitelem národů). V Lešně setrval do požáru v roce 1656, při kterém mu shořely materiály k velkému slovníku českého jazyka. Poslední léta trávil v Amsterdamu, pohřben je v Naardenu.

Celý život se zabýval myšlenkou zpracovat souhrn lidského vědění, tzv. **pansofie** („vševědy“), neboť byl přesvědčen, že dokonalé vzdělání může převychovat celé lidstvo, vést k tzv. všenápravě věcí lidských i k trvalému míru založenému na vzájemném porozumění. Tyto myšlenky chtěl zahrnout do svého encyklopedického díla **Plán vševědy**, které zůstalo nedokončeno. Psal filosoficko – náboženská díla (*Labyrint světa a ráj srdce*, *Kšaft umírající matky Jednoty bratrské*), pansofická díla (*Všeobecná pravda o nápravě věcí lidských*), pedagogická díla (*Svět v obrazech – Orbis pictus*, *Škola hrou – Schola ludus*) a díla, která měla podpořit rozvoj českého jazyka (*O poezii české*).

Zemřel 15. listopadu 1670 v holandském Amsterdamu, jeho ostatky leží v Naardenu.